

AMERIŠKA DOMOVINA

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY JANUARY 5th 1923

LETO XXVI. — VOL. XXVI.

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Novicez Newburga

Izvrstno uspela igra dekliškega društva.

To pa rečem, dekleta društva "Kraljica Majnika" so postavila v nedeljo še veliko bolj kot Frjanova Špeva, ki je "z gvave čilko vrezala". Dekleta so priredila krasno igro "Prisegam". Na prvi pogled igra ni zanimiva. Ako je pa dobro izpeljana, je interesantna. Dekleta niso imela časa na razpolago za vaje. Imeli smo najprvo fer, potem misijon, in za igro je ostalo komaj dva tedna skupaj. Ker so pa imele vlogo tudi tri, ki nas zapuste že v soboto, 6. jan., so se skrajno potrudile, da se igra upripori. Prišla je nedelja, 31. dec. in s strahom in trepetom so dekleta šla na oder, toda s trdno voljo, da zmagajo. In res, igra se je izvršila krasno. Vse vloge so bile pravilno igrane. Igrale so: Dorothy Pucel, Anna Supan, Mary Globokar, Frances Miklavčič, Frances Sadar, Anna Kosak, Agnes Bobnar, Mary Suster, Rose Lekan, Mary Gilha, Anna Jerič, Mary Winter, Mary Fink in Anna Zagar. Najtežjo vlogo je seveda imela Miss Bobnar, ki je igrala vlogo nore Klare. Rešila pa jo je naravnost čudovito. Kdor hoče postati res igralec, tak da mu ljudstvo ploska že ko, na oder pride, tati mora svojo vlogo študirati, ko dobro razumeti in vestno slediti igrovodji v vseh navseh.

Včasih je pa tudi križ pri razdeljenju vlog. Nekatera dekleta ne bodo vzele vloge beračice, ker hočejo biti na odru vedno lepe, s svileni obleko, rdečimi lificami in ustnicami. Prava igralka pa ve, da je bolj častno dobro igrati beračico v strgani obleki, kakor pa v svileni obleki in rdečimi licami "deklamirati" vlogo kraljice. Torej hvala Miss Bobnar, da je sprejela teško vlogo in jo tako častno rešila. Hvala pa tudi vsem drugim dekletom, ki so to pot res izborni nastopile. To naj jim da pogum, da tudi v bodoče gledajo, da vsaka sprejme svojo vlogo tako, kakor jo misli igrovodja, da je sposobna ter jo potem predstavlja tako, kakor bi se v resnici tako godilo na odru. Naj bo je priti na oder in nastopiti en sam kopljon pravilno, kot pa celo uro neokretne se sukati po dilah.

Poleg zabavnega večera in igre, se moramo dekletom zahvaliti tudi, ker so obrnili dobiček za cerkev. Ravno sedaj, ko je prišla ta neureča, da se nam je boiler na cerkveno in šolsko gretje popolnoma pokvaril, in bo tako veliko to škodo popraviti, to na denar nam je prišel na malašč. Cistega je bilo od \$67.17. Hvala vam, dekleta, in da se zopet kmalu vidimo na odru!

Kakor slišimo, se bo 14. jan. zopet igrala zanimiva igra pri nas. "Deseti brat" je igra, ki se v naši naselbini ni predstavljala, in o kateri smo čul že veliko dobrega. Najrajt, tati rajt, je z igranja vsi bomo tam.

Če omenjeno nas priredimo soboto zapustijo tri dekleta društva. To so Ana Miklavčič, predsednica društva, in dve drugi. V nedeljo, 11. jan., bodo na odru, Mary Fink in Rose Lekan. Vse tri odhajajo v Adrian, Mich. kjer se bodo posvetili učiteljskemu

Premog v vodo

Ljudem ga primanjkuje ker ga dumpajo v vodo.

V Clevelandu primanjkuje premoga, ker se vedno čutimo posledice premogarskega štrajka. V resnici pa mora biti premoga več kot ga je potreba, kajti pravkar je prišlo na dan, da premog sipljejo v jezero. Pretečeno sredo je Nickel Plate železnica ukazala zdumpati enajst železniških voz, polnih premoga, v jezero. V enajstih železniških vozovih je dovolj premoga, da dobi 550 družin za en cel mesec potrebno gorkoto. Premog so zmetali v jezero med Lorainom in Vermillion. Železniški uslužbenci pravijo, da je bil premog namenjen za neko kompanijo blizu Clevelanda, toda kompanija premoga ni hotela sprejeti. S. W. Beatty, zastopnik Nickel Plate železnice v Lorainu, se je izjavil, da je on ukazal zdumpati premog v jezero. Beatty je nadalje izjavil, da je dobil povelje za zdumpanje premoga v jezero od J. J. Kearney-a v Clevelandu, ki je agent Nickel Plate železnice. Medtem ko se postopa s premogom na ta način, pa farmarji okoli Loraina ne morejo dobiti premoga, pa tudi cene premoga naraščajo. Farmarji so prišli z avtomobilom bližje do mesta, kjer je bil premog zmetan v jezero. Nekateri so precej tega premoga odpeljali domov. Kompanija, kateri je bil premog namenjen, trdi, da je premog najslabše vrste, in da ni dosti vreden za gorkoto, toda farmarji, ki so premog odpeljali iz jezera domov, trdijo, da je premog izvrsten ter daje jako dobro gorkoto. Železniški uradnik, ki je dal povelje, da se premog pomeče v jezero, bi moral priti nemudoma pred sodnijo, ki naj bi ga občutno kaznovala.

— Rev. Kane, župnik katoliške cerkve pri St. Paulu v Euclid, O., je prestavljen na župnijo v Youngstown, Ohio. — Včasih je pa tudi križ pri razdeljenju vlog. Nekatera dekleta ne bodo vzele vloge beračice, ker hočejo biti na odru vedno lepe, s svileni obleko, rdečimi lificami in ustnicami. Prava igralka pa ve, da je bolj častno dobro igrati beračico v strgani obleki, kakor pa v svileni obleki in rdečimi licami "deklamirati" vlogo kraljice. Torej hvala Miss Bobnar, da je sprejela teško vlogo in jo tako častno rešila. Hvala pa tudi vsem drugim dekletom, ki so to pot res izborni nastopile. To naj jim da pogum, da tudi v bodoče gledajo, da vsaka sprejme svojo vlogo tako, kakor jo misli igrovodja, da je sposobna ter jo potem predstavlja tako, kakor bi se v resnici tako godilo na odru. Naj bo je priti na oder in nastopiti en sam kopljon pravilno, kot pa celo uro neokretne se sukati po dilah.

Poleg zabavnega večera in igre, se moramo dekletom zahvaliti tudi, ker so obrnili dobiček za cerkev. Ravno sedaj, ko je prišla ta neureča, da se nam je boiler na cerkveno in šolsko gretje popolnoma pokvaril, in bo tako veliko to škodo popraviti, to na denar nam je prišel na malašč. Cistega je bilo od \$67.17. Hvala vam, dekleta, in da se zopet kmalu vidimo na odru!

Novo postave

Ali naj pride več naseljenec v Ameriko?

Washington, 4. jan. Pred naselniškim odborom polsanske zbornice so se nahajali včeraj in danes zastopniki ameriških tovarnarjev, ki skušajo pregovoriti kongres, da oblaži postave proti naseljevanju tako, da bo dovoljeno več delavcem priti v Ameriko. Tovarnarji trdijo, da je v Ameriki, pomankanje delavcev, in če bo naseljevanje iz Evrope še dalj časa na enak način omejeno, bo moralo kmalu več ameriških industrij počivati. Tovarnarji skušajo pregovoriti kongres, da popravi omejitve naseljenec na ta način, da dobi delavski tajnik-dovoljenje pripustiti več delavcev v Ameriko kot pa dovoljuje kvota, kakor hitro se mu dokaže, da v glavnih industrijah dežele primanjkuje potrebnih delavcev. Tudi bi se moralo pri pripustitvi naseljenec v Ameriko upoštevati število onih, ki odhajajo iz Amerike vsak mesec in naj bi se toliko več osebam dovolil dohod v Ameriko. Naseljenec naj se nadalje preiskuje že v evropskih pristaniščih. Sedaj je navada, da se jih preiskuje v Ameriki, in posledica je, da je mnogo sto oseb vsak mesec vrujenih v njih domovino, ker niso sposobni za bivanje v Ameriki. Ta neprilika naj bi se odpravila s tem, da bi se naseljenec pregledalo v evropskih pristaniščih, in se tako kompanijam, Ameriki in naseljenecem samim prihranilo mnogo časa in nepotrebnih stroškov.

— Albert je 3 leta star, Julija štiri, Walter pa sedem, in vsi trije bi v sredo kmalu zgoreli v stanovanju na St. Clair ave. kjer je njih oče dobil ogenj, da je zgorel v njem. Soseda, Mrs. Tilda Sussany, je opazila požar v stanovanju Mihaela Moravchek, hitro je razbila šipo pri kuhinjskem oknu in potegnila otroke na prosto, ki so se v kuhinji igrali. Bili so rešeni, toda oče, ki je spal, ni vedel za požar takoj, in se je prej zadušil, predno je prišla pomoč. Mati je bila na delu oni čas, ko je začelo goreti, in ko je prišla domov, je bila udeležena ter brez stanovanja.

— Hitro se obračajo kolese pravice napram onim roparjem, ki so pred Novim letom ropali plačilnega mojstra The Ferry Set Screw Co. za \$15.000. Roparji so bili tekoni 28 ur polovljeni, denar do malega najden, in ni preteklo 48 ur po njih prijettu, ko so bili že od velike porote obtoženi ropa, drugi dan postavljeni pred sodnika. Tam so se izjavili, da niso krivi, nakar je sodnik Walther po- višal njih bond od \$10.000 na \$60.000, tako da ne bi mogli na svobodo. To jih je prestrašilo tako, da so se spoznali krivim. Država bo zahtevala za vsakega 15 let ječe, kar bodo tudi dobili.

— Večerna šola za državljanstvo se vrši vsak tork, sreda, četrtak ob 7. uri zvečer v veliki dvorani javne knjižnice na St. Clair ave. in 55. cesti. Sedaj se je pouk ravno pričel in ste dobrodošli. Potrudite se sedaj, in v nekaj tednih ste sposobni, da stopite pred sodnika. Vsa pojasnila se vam dajo v šoli.

Pogodbe za plin.

Councilmani se pogajajo s kompanijo.

Mestna zbornica se je ponovno začela pogajati s plinovo družbo radi cene naravnega plina v Clevelandu. Kot znano, je najvišja sodnja dr- žava Ohio izdala razsodbo, glasom katere je sedajna cena naravnemu plinu neveljavna, in poleg tega je dobila plinova družba pravico, vzeti ves svoj material iz Clevelanda in prekiniti s prodajo in napeljavo plina v Clevelandu od 1. maja naprej, ako se dotedaj mestna zbornica ne pobota s kompanijo glede cene plina. V sredo se je vršil prvi sestanek med odborom mestne zbornice in zastopniki plinove družbe, toda nihče ni hotel položiti kart na mizo in povedati naravnost, kje ga čevelj tišči. Kompanija pričakuje, da mestna zbornica prva da predlog, koliko naj se plača od 1000 kubičnih čevljev plina. Ravno tako pričakuje councilmani, da kompanija imenuje gotovo svoto. Toda tega se kompanija odločno brani. Skoro gotovo je, da bo prihajajoča cena naravnemu plinu mnogo višja kot pa sedaj. Sedaj se plačuje za prvih 10000 kubičnih čevljev naravnega plina po 45c, od 1000 čevljev. Gotovo je, da kompanija o tej ceni v bodoče neće nič slišati. Kompanija trdi, da s temi cenami ne dela nobenega dobička. Pogodba med kompanijo in mestom pa mora biti podpisana pred 1. majem, ker če do tega dne ni podpisana nova pogodba ima kompanija pravico pobrati vse plinove cevi iz mesta in ustaviti vsa nadaljnja prodaja naravnega plina. Med councilmani, ki se pogajajo s kompanijo je tudi councilman Adam J. Damm.

— Ravno sedaj so se odprli novi razredi za pouk v angleškem jeziku, zlasti za one, ki se začnejo šele učiti jezika, pa tudi za one, ki so že nekoliko vajeni. Pouk se vrši vsak ponedeljek, tork in sredo zvečer ob 7. uri v javni knjižnici na St. Clair ave. in 55. cesti. Učiteljica, Miss McMyler, je poznana kot ena najboljših učiteljic za angleščino, in vas tako prijazno uči, da imate veselje hoditi v šolo. Vabljeni so moški kot ženske. Pouk je prost. Upamo, da se rojaki oprimejo te prilike, kajti angleščina vam bo pri delu največ koristila, da bodete napredovali.

— Državni odbor za cenzuriranje premikajočih slik je prepovedal kazati v bodoče slike, v katerih nastopa Roscoe Arbuckle. — Vsega skupaj je bilo lanske leto v Clevelandu ubitih od avtomobilov 136 oseb. — Kdor bo odslej naprej tretjič aretirani radi prohibicije, ne pride več pred mirno sodnika ali mestno sodnijo, pač pa na Common Pleas sdnijo, kjer je kazen \$2000 in leto ječe.

— Leto 1922 je bilo posebno bogato na bankrotih. Vsega skupaj je propadlo v tem letu 22.400 trgovskih in drugih podjetij. V primeri z letom 1919 je bilo lanske leto štirikrat toliko bankrotov. — Cene Liberty bondom so prvi \$99.00, drugi \$98.40 tretji \$98.90, četrti \$98.78, peti \$100.24.

Vedno narazen

Zavezniki se nikakor ne morejo zjediniti.

Pariz, 4. dec. Kot vedno, tako se zavezniki tudi sedaj ne morejo sporazumeti. Včeraj bi na konferenci zavezniških ministrskih predsednikov skoro prišlo do končne- ga spora, katerega so preprečili le z največjo težavo. Vse težave in ovire povzročata seveda zopet Francija. Anglija nikakor neće slediti francoskim trdovratnim zahtevam, in angleški ministrski predsednik Bonar Law se je izjavil, da raje odstopi kot da bi se podal francoski trmi. Posledice spora med zavezniki so jako obsežne. Turki bodo dobili pogum in stavili večje zahteve na zaveznike. Mi- rovna konferenca, ki se vrši v Lausanne, bo najbrž razbita. Francozi očitajo Angležem, da slednji podpirajo Nemce in zanemarjajo Francoze, svoje zaveznike. Angleži trdijo, da se mora Nemčiji pomagati na noge, ako pričakujejo zavezniki kaj odškodnine, dočim trdijo Francozi, da bo Nemčija po angleškem načrtu postala zopet vodilna sila, ki bo vsak čas ogrožala varnost Francije. Francija želi pokopati Nemčijo tako, da se ne bo mogla dvigniti celo stoletje. Za angleškim načrtom stoji tudi Amerika, vendar samo indirektno. Ako se konferenca zavezniških ministrskih predsednikov razbije, je skoro gotovo po tem, da preti najsilnejša kriza Evropi, ki se bo poznala tudi v Ameriki.

— Za slovo, predno odide iz governerskega urada, je governor Davis razdelil več višjih sodnijskih mest v Clevelandu. Tako postane sodnik Levine ki je sedaj na Common Pleas sodniji član apelatne sodnije, in na njegovo mesto pride John P. Dempsey, vrhovni sodnik mestnih sodnij. Vrhovni sodnik mestnih sodnij postane pa sodnik Silbert, in na Silbertovo mesto pa je imenovan sedajni policijski prosekutor Skeel. Na izpraznjeno sodnijsko mesto sodnice Allen, ki je bila zvoljena v najvišjo sodnijo, pride odyetnik James B. Buhl.

— Slov. Lovsko pod. dr. sv. Evstahija je izvolilo sledeče uradnike za leto 1923: Preds. Frank Novak, podpreds. Fr. Avpich, tajnik Henry Krantz 6113 St. Clair ave. zapsnikar Frank Kosten, blagajnik Louis E. Grdina. Nadzorni odbor: Vid Grdina, Fr. Praznik, Anton Stanovnik, zastavonoša Fr. Podliper, zastopnik za S. N. Dom Frank Avpich, zdravnik dr. F. J. Kern. Društvo zboruje vsako 3. nedeljo v mesecu v Grdinovi dvorani točno ob 9. dopoldne, in ne več popoldne kot dosedaj.

— Rojake opozarjamo na "plešni venček", ki ga priredi Slovenski Sokol v Sever- Kraševce (Grdinovi dvorani) v soboto zvečer, 6. jan. 1923. Ker zna prirejati Sokol zelo fine zabave, je občinstvo pri- jazno vabljeno. — Tesarji in drugi gradbeni delavci bodo zahtevali večjo plačo od 1. maja naprej. — Letos je bilo ob pričetku novega leta v Clevelandu 22 procentov več oseb zapos- ljenih kot ob pričetku lanskega leta.

Za vino in pivo.

Newyorški governer na delu za mokroto.

Albany, N. Y., 4. jan. Novo izvoljeni governer države New York, Al Smith, je postal včeraj postavodajil države New York poslanico, v kateri nujno pozivlje postavodajo, da sprejme nemudoma več resolucij proti prohibiciji, in da se pozove kongres Zjedinjenih držav, ki naj upelje korake, da se odpravi prohibicija, kot je sedaj v rabi v Ameriki ter se dovoli postavno uživanje lahkega vina in pive. Objednem je pozval postavodajo, da sprejme zakon, glasom katerega naj se spremeni ustava Zjedinjenih držav tako, da za spremembo ustave ne bodo glasovale državne postavodaje, pač pa vsi državljani. Governer Smith je prepričan, da če bi šla splošna prohibicija na ljudsko glasovanje, da ne bi dobila nikdar potrebne večine. Governer Smith je bil zvoljen z ogromno večino glasov ter je ves čas volivne kampanje povdarjal, da se bo boril proti prohibiciji. Temu dejstvu tudi pripisuje svojo sijajno zmago. Leta 1919 je newyorška državna postavodaja odobrila prohibicijo, toda že leta 1920 je newyorška postavodaja sprejela postavo, ki dovoljuje vino in pivo, vendar se ta postava ni mogla spolnovati, ker jo je najvišja sodnja zavr- gla. Sedaj je governer Smith prepričan, da ni druge pomoči kot v kongresu. Zveza newyorških žen se silno srdi, ker preds. Harding ni hotel sprejeti njene delegacije, ki bi se oglašila pri Hardingu, da protestira proti prohibiciji. Zveza žensk je imela ravno sejo, ko je prišel predsednikov odgovor, da ne sprejme delegacije. Zenske so izžvižgale predsedni- kovo ime. Zveza trdi, da je Harding neodkritosrčen in strankarski, ker je pred kratkim sprejel delegacijo suha- čev dočim odklanja sprejem delegacije mokrih.

— Prejeli smo od Rev. Miklavčiča sporočilo, da želi veselo novo leto vsem prijateljem in znancem in vabi za v nedeljo, 7. jan. ob 7. zvečer farane v cerkev, ko se bo poslovil od faranov in šel drugi teden na samostojno župnijo.

— Pekarski vajenec je prinesel kruha v county zapore opoldne v sredo, in je pustil vrata, ki so se odpirala ven iz ječe, odprta, in to priliklo je uporabil ujetnik William Dewald, da je pobegnil.

— \$10.749 so zahtevali razni odvjetniki, ki so zagovarjali razne roparje in tatove na sodniji, kot plačilo za svoje delo. County komisarji pa so jim dali samo \$5000, rekoč, da je še to preveč.

— Sedaj, ko je West Park del Clevelanda, se bo Kohler skopal nad West Park in poiskal koliko imajo tam preveč uslužbencev. Vsak, kdor je nepotreben, mora iti. Bivši City Hall v West Parku bodo spremenili v policijsko postajo.

— Na krstiji pri Andreju Testen, 1416 E. 47th St. sta Frank Kapla in Fr. Skok nabrala za S. N. Dom svoto \$7.00. Hvala vsem darovalcem in nabiralcema. — Pismo ima pri nas Anton Glavan.

Vlada in Kluxi.

Ves vladni aparat proti Ku Kluxarjem.

Mer Rouge, La., 4. jan. Prvi večji spopad med vlado in med razvpitim Ku Kluxom se prične jutri v tem mestu, ali pa v bližnjem Bostrop. Vlada države Louisiana kot vlada Zjedinjenih držav, so trdno odločene izslediti Ku Kluxarje, jih obtožiti umora in drugih zločinov ter tako uničiti to organizacijo, ki je v veliko sramoto Ameriko.

V Baltimore, Maryland, drži nekega dr. McKoin, ki je eden prvih poglavarjev Ku Kluxa. Obtožen je umora štirikih oseb, katerih trupla so našli v Lake La Furche. Do- tične osebe so bile umorjene avgusta meseca, in se je šele pred kratkim detektivom posrečilo dobiti v roke dokaze, da je dr. McKoin morilec, za- jedno z drugimi Ku Kluxi. Država Louisiana zahteva sedaj od države Maryland, da se ji izroči McKoin, vendar governer države Maryland se neće izročiti McKoina governerju države Louisiane, rekoč, da nima še zadostnih dokazov, da je McKoin res morilec. Vendar dr- žijo McKoina zaprtega v Baltimore. Do očitnega boja med vlado in Ku Kluxi je prišlo, ker so Ku Kluxi upe- ljali tako morijo in tiranske razmere v Mer Rouge in Bostrop county, da ljudje ni- so mogli več živeti. Nihče ni bil varen svojega življenja. Zakrinkani Ku Kluxi so se nenadoma pojavili in odpe- ljali zdaj enega farmarja, zdaj meščana, dekleta ali sta- re može. O največ teh se nikdar več ni slišalo. In še danes imajo Ku Kluxi tako silno moč v onem kraju, da vse trepeta pred njimi. Osebe, ki so povabljene za priče proti Ku Kluxom, dobivajo grožnje, da gre za njih življe- nje, in governer Parker je bil prisiljen poklicati v služ- bo pehoto in konjenico. Vo- jaštvo straži mesta Mer Rouge in Bostrop. Ku Kluxi javno hodijo po ulicah in se ponašajo, da bodo že poka- zali vladi. Dosedaj je bilo aretiranih sedem članov Ku Klux Klana, in najmanj 35 jih vlada še zasleduje. Med aretiranimi je veliki glavar Ku Kluxa, kapitan Skipworth, ki je veliki "ciklops" Ku Kluxov v državi Louisi- ana. Vlada Zjed. držav je po- slala na pomoč vladi države Louisiana posebno izurjene detektive, ki pomagajo zna- šati skupaj dokaze proti Ku Kluxom. Sodnja obravnava bo pokazala, ali so Ku Kluxi močnejši kot vlada v južnih državah.

— Račune za elektriko, kompanijsko ali mestno, lah- ko vsak čas plačate v našem uradu.

— Policist John J. Miller, ki je bil odslavljen iz službe, ker je dvignil roke pred roparjem in mu izročil svoj re- volver, dobi službo nazaj 1. febr. Tako je odločila civil service komisija.

— Lansko leto je bilo v dr- žavi Ohio aretiranih 11.672 oseb radi prohibicije. Le po- mislite na postavo, ki naredi toliko "zločincev"! V raznih kaznih je dobila država in ra- zna mesta nad dva milijona dolarjev.

— Pismo ima pri nas John Knific.

AMERISKA DOMOVINA

(AMERICAN HOME)

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

NAKROČINA:

Za Ameriko - \$4.00 | Za Cleveland po pošti \$5.
Za Evropo - \$5.50 | Posamezna številka - 3c

Van pisma, dopis in denar naj se pošilja na "Ameriška Domovina"
6119 St. Clair Ave. N.E. Cleveland, Ohio. Tel. Princeton 189, Randolph 1691
JAMES DEBEVEC, Publisher, LOUIS J. PIRC, Editor

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit. Foreign in language only.
Entered as second class matter January 5th, 1906, at the post office at
Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 2, Fri. Jan. 5th 1923

Bumerang

Slovenska socialistična javnost v Ameriki ima orehovo trdo glavo, in mora nastopiti že dogodek prve vrste, da začnejo naši slovenski socialisti malo drugače misliti, kot jih učijo laži-preroki okoli "Proletarca" v Chicagi. Treba je puščati kri, da pridejo gotove glave k zavesti. In kri je puščal "Proletarec" ter socialistična ganga v Chicagi, ko je pobasala \$5000.00 narodnega denarja v svoj bankrotni žep, da pokrije svoje dolge, katere so gospodje socialisti naredili v Chicagi, ker niso zmogli, da bi vodili in pisali časopis, ki bi nesel vsaj toliko, da plačajo dolgeve tiskarnam. Zabavljati čez javnost, čez poštenje pametnih Slovencev v Ameriki, pri tem pa ne plačevati dolgov za lastno neumnost ter jih pokrivati z ukradenim narodnim denarjem, to znajo naši sodrugi v Chicagi. Toda naš apel na javnost, da je skrajna sramota, da je "Proletarec" ukradel denar iz blagajne Rep. Združenja, pri tem pa so bili prezrti bolni, lačni in zmrzujoči štrajkarji, je odprl oči najbolj zakrknemim socialistom. Zgodilo se je, da danes protestirajo SOCIALISTIČNI KLUBI proti Proletarcu, ker jim je odžrl denar.

Seveda "Proletarčeva" koža v Chicagi je tako debela, da je ne razstrelite niti z "big Berthami". Tajnik socialistične zveze, Frank Petrich, nazivlje vse one, ki protestirajo proti temu, da je "Proletarec" pobasal v žep \$5000, namesto da bi to svoto dobili štrajkarji "navadne norce". To se čita v "Proletarcu" z dne 28. dec. ko piše Mr. Petrich "Zakaj ta norija?" Fino znamenje, da smo zadeli te narodne tate v živo, ker se lastni pristasi puntajo proti njim. Seveda, po logiki Mr. Petricha je kriva "politika, zdražbe, hinvščina, laži, obrekovanja, zmatrano časopisje, vsi kriči, hudi vrtinci, demagogični članki, šifkartaške trobente in Pirčeve mazarije, protestanti in trobila, ker je "Proletarec" ukradel \$5000 narodnega denarja. Vi ste dobili denar, mi smo pa krivi ropa, kaj ne, Mr. Petrich. Dajali so po večini katoličani, narodni ljudje, socialisti pri Proletarcu so pa ukradli. To je logika! In ker smo javnost opozorili na to, smo seveda indiskretni. Po logiki Proletarca bi morali za preti policista, ako aretiraroparja!

Nekaj finih komplementov je pri tem zapisal Mr. Petrich časopisju, ki je sicer vedno trobilo v Proletarčev rog. Piše Mr. Petrich: "Če bi imel poizvedovalec malo več družabnega instinkta (kot ga n. pr. ima Proletarec, da krade družalni denar), bi lahko vedel, da "Enakopravnost, Glas Svobode niso lastnina politično organiziranih delavcev v Ameriki, pač pa jih lastujejo posamezniki ali pa člani korporacij!" Bravo, Mr. Petrich. Na primer, naša teta Enakopravnost v Clevelandu trdi, da je delavska last, piše socialistično, Proletarec pa, ki je diktator delavcev, pravi, da Enakopravnost je privatna lastnina. Oba skupaj lažeta. Od "Proletarca" niti en sam delavec nikdar še ni dobil koristi, ne profita, ne pouka, niti za eno bolho dobrega, da bi si pomagal v življenju naprej. Enako od Enakopravnosti ni vlek niti en sam delničar še centa profita, pač pa danes marsikdo bridko žaluje za bankovci, katere je odšel za papirne delnice. Kljub temu pa je Proletarec tako salamensko hudobno hinavski, da trdi, da je imel "Proletarec" več gmorne škode kot katerikoli drugi slov. list v Ameriki, medtem ko so imeli vsaj nekateri drugi listi radi tega, (namreč radi Rep. Združenja) če ne že trajnega, pa vsaj začasnega dobiček! Tako se zna izmazati Proletarec. Kteri list, ki je trobil z Rep. Združenjem je imel in ima kaj koristi? Dočim je Proletarec pobasal celih \$5000, pa bo še vlek obresti naloženih denarjev, je dobil celo pohištvo, itd.

Najlepša je pa ta. Proletarec piše: Denar (namreč onih ukradenih \$5000) ni šel v roke privatnih oseb, ampak se je z njimi poravnal dolg v tiskarni. Torej, torej! Kdo pa lastuje tisto tiskarno, kjer se tiska "Proletarec"? Privatne osebe, ki si delijo dobiček na koncu leta. In Proletarec trdi, da ni šlo v roke privatnih oseb. Leni ste, da smrdite, neznalice ste, zato pa ima vaše delo za posledico dolgeve, in krasti morate kot srake, da plačujete svoje dolgeve!

Put up, or shut up!

BRATU V HVALEZEN SPOMIN.

Ono usodna in mila noč, ko smo stali ob postelji ljubljene brata, soproga, očeta, mi ne bo šla nikdar iz spomina. Tu sem doživel drugo poslovičje od njega, katerega sem imel za očeta, odkar sem zapustil dom in stariše. Citatelj naj mi dovolijo, da napišem par spominov, kar vem o njem, kaj je bil svojim starišem in nam ostalim bratom in sestri, kaj so stariši čutili o njem in kaj je on mislil o njih.

John je bil najstarejši otrok v družini. Vseh skupaj nas je bilo osem po številu, 6 bratov in 2 sestri, izmed katerih je umrla ena stara 2 leti, druga stara 22 let, en brat je umrl star 17 let, en brat utonil star

12 let, ostali smo pa štirje. John, najstarejši, nas je prvi zapustil in je pohitel tja, kjer je bila njegova ljubezen: Za stariši, katere ni nikdar pozabil.

Naši stariši so bili silno revni, imeli niso ničesar kot pridne roke in dobro krščansko srce. Ko so delali iz Ljubljane sem proti Trstu tržaško železnico, mimo našega rojstnega kraja, so si stariši z rokami nekaj prislužili, da so si kupili košček zemlje in postavili revno bajtico, in tako z malim kvasom, z molitvijo in bdenjem množili domačijo tako, da je polagoma narasla, da so si kupili kravico, potem zopet nekaj naprej, da se je vsaj za silo živelo.

Z leti je pa tudi rastla družina. John je bil prvi. Skrb očeta in matere je bila veli-

ka. Starišev največja želja je bila, da ga vzgojijo duševno in telesno sposobnega. Mati so ga čuvali in varovali z molitvijo, oče so pa bili odločen mož. Oko očeta je vselej zadrževalo, roke pri nas ni bilo nikdar treba, niti palice. Naš oče so vedno rekli, da ako ne udari beseda, ne bo udarila niti palica. Mati so pa rabili molitev in solze, in njih ljubezen do otrok je bila silna. Ljubila je svoje otroke radi Boga, da bi vzgojila svoje otroke Bogu dopadljive in srečne. Materine prošnje in solze so mečile naša otroška srca. Nobena noč ni minila, da ne bi mati ne klečala več ur in molili, včasih do zgodnjega jutra. Vedno so se držali besed: "Moli in delaj!". Moli, kakor bi jutri umrl, delaj pa, kakor bi vedno živel."

To ljubeče materino srce, ki je želelo, da postanemo častno in večno srečni, je napolnilo srce prvega sina s tako ljubeznijo do starišev, da jih je ljubil in spoštoval, kakor zapoveduje 4. zapoved. John se je tudi izobrazil, seveda, kakor smo tedaj pojmovali ta izraz. Mati naša je bila pred zakonom branjevka. Prodajala je "brinovček" onim, ki so bili zaposleni pri železnici ter vojakom, ki so marširali na vojno ali na vojne vaje. Oče so mi pravili včasih, da so bili osem let vojak, ko se je Košut spuntal na Ogrskem, in ko so vojaki korakali v vojno, so se dekleta jokale, fantje so pa prepevali: "O, kaj boš ti pokala, ker boš doma ostala, saj še jaz ne bom, ko naprej marširal bom!"

Kruha pri nas ni bilo vsak dan, pač pa samo ob gotovih časih, delati in moliti pa go-

tovo vsak dan, to je bila postava v hiši. Ko je bil John star 12 let, in je imel za seboj že druge bratce, se je za Johna odločilo, da postane rokodelec. Stariši so ga dali izučiti za klobučarja. Učenje rokodelstva vzame v stari domovini več let. John je vse to natančno, pa tudi ponosno izpeljal. Bil je ponosen na svoj stan. Kot učenec se je podal daleč po deželi, videti je hotel, kako se živi, hotel je postati mož, ki nekaj velja. Ko se je vrnil k starišem, je izrazil željo, da bi rad postal svoj mojster. Prišel je na svojo roko, in vse se mu je posrečilo. Stariši so mu šli z veseljem na roko, kajti bil jim je že tedaj kajpot in podpora. Zmučeni stariši so pričeli že pešati, precejšno omizje je bilo treba preskrbeti, zemlja za obdelovati, druge skrbi in težave, so pričele starišem moči jemati, in tako stariši tudi niso mogli na nas toliko paziti kot na prvorojenčka, zato radi ali neradi moramo priznati, da smo bili po svoji naravi slabši od brata Johna, in tudi tiste izobrazbe nismo prejeli, kot jo je on, ko je šel po svetu. Zato smo imeli njega za učitelja, za najvišjega člana v družini. Radi olikanosti, katero je on dobil po svetu, nas je zelo izmival in hotel je, da se izobrazimo. Živeli smo v mali vasi, ki šteje samo 14 hiš. Vsi so bili trdni kmetje starih navad, razven dveh hiš pod vasjo. Tam ste stali dve hišici, "bajte" imenovani, katerih vaščani niso nič kaj radi gledali. Včasih se je kdo obregnil "Kaj pa te potrebujemo tukaj!" Vendar pa je marsikdo teh trdih in bogatih mož prišel k Slugove-

mu očetu po gotov dolar, naprej na račun, da eno ali dve kladri drvi, katere je mislil napraviti, in vselej je tudi dobil.

Torej John in stariši so bili v soglasju, dajal jim je poguma, oni so mu šli pa na roke. John je postal možar, imel je splošno zaupanje, delal je klobuke, hodil s košem po sejmlah in postal vsem vzor in veselje. Očetu je nekega dne povedal, da se bo ženil. Vprašal jih je, kaj mislijo in kaj mu svetujejo, oče pa so povedali to-le: "Janez, jaz sem bil vselej rad tvoj svetovalec in sem ti priporočal, kaj storiti, toda za poroko in kakšno nevesto si hočeš zbrati, to je pa tvoja stvar. Le izberi si, kar hočeš, ker sicer srečen ne boš!"

In kako se je veselilo takrat moje mlado srce, ko so ukali in vriskali veseli svatje, ko so pripeljali mlado nevesto na Prevala, izpod gore pri Verdu blizu Vrhnike. Bila je to dobro poznana in izučena šivilja "Gregurčkova Mici". Bog je dal Johnu družino. Bil je to par, in živela sta tako, da jih je bil vsakdo vesel. Brez njih ni bilo ne društva ne zabave. Oba sta bila pevca in oba vesela narave, živahna povsod, in kar zahtevali so jih za družbo. Razurne se, da so stariši uživali rajsko veselje nad sadom svojih otrok, John pa je kljub svojemu novemu poklicu in ponosu ostal zvest otrok svojim starišem, njih podpora in pomoč.

John pa ni bil zadovoljen ostati tam, do kamor je prišel s svojo spretnostjo. Naprej je hotel, potem ko je spoznal domačo deželo in razmere. In prišla je misel:

Kaj pa če bi šel v Ameriko? Ej, očka in mamica, saj mi ne boste branili, saj ne bom pozabil na vas, ne na družino, še več bom storil za vas.

In sklep je bil storjen, John je čutil, da je poklican za Ameriko. Za stariše pa je takrat nastopil veliki teden žalosti. Volji Janeza se niso mogli upirati, toda na tihem so le želeli, da bi John ostal doma. Spominim se one noči. Spal sem v stranski sobi, v

Dalje na tretji strani.

ZDRAVNIK SIROMAKOV.

TISOČI SO OZDRAVELI

Is vaš krajev sveta dobivam pisma od ljudi, ki so bili bolni in ki pišejo, kako jim je Bolgarski Krvni Čaj pomagal. To je zdravnik siromakov, ker je jako priprosto pripraviti ga in ker prav malo velja. Olajša zaprtje, želodčne, jetrne in druge bolezni. Ako ga vzamete vročega, pomaga pregneti prehlad in vas varuje pred influenco, pljučnico ter drugimi boleznimi. Bolgarski želiščni čaj se prodaja v lekarnah povsod, ali po pošti ena škatlica \$1.25, ali tri za \$3.15, šest za \$5.25. Naslovite H. H. Von Schlick, predsednik, Marvel Products Company, 63 Marvel Bldg. Pittsburgh, Pa. w. f. Jan 31.)

Royal Mail

PREPAID

Sedaj uredite, da pridejo vaši sorodniki v Ameriko potom Royal Mail. Posebna postrežba jugoslovanskim potnikom. Izvrstna hrana in čiste kabine za vse. Veliki, prostorni, hitri parniki, pogoste plošbe:

ORDUNA ORBITA ORCA OHIO

Sprejemajo se potniki iz vseh evropskih držav. Pošljite po knjižico. Za podrobnosti se oglasite pri

Royal Mail Steam Packet Company

Sanderson & Son, Inc. Agenti.
26 Broadway, New York.
117 W. Washington St., Chicago
ali lokalni agent. (w.f.)

Naznanilo vsem slovenskim gospodinjam.

V SLOVENSKI hiši v Ameriki seveda najraje jedo domača jedila, in pravično ter naravno je, da je tako. Je tudi pohvale vredno, da se ohranijo starokrajška jedila na površju v tej deželi, kajti mnogo izvrstnih lastnosti Amerikancev slovenskega rodu se lahko najde v teh priprostitih, dobrih, jako redkih jedilih, ki so bila že zdavnaj slavna v stari domovini, kjer so bila najprvo živjana.

TODA v tej deželi se mora mnogo teh jedil pripravljati s produkti hrane, katere se najlažje dobi, in večkrat je velik problem slovenski gospodinj, da ve, ravno kakšne primesi rabi.

KER se tega dejstva zaveda je The Borden kompanija preskrbela postrežbo izvrstnih slovenskih kuharic, ki bodo po najboljših možnostih priredile razne slovenske jedilne recepte s pomočjo ameriških živilskih produktov.

TA serija pogovorov o receptih bo, kakor upamo, se izkazala jako interesantna in velike vrednosti v ameriških domovih, kjer se nahajajo Slovenci. Priobčevali jo bomo vsak teden v tem časopisu, pričetkom prihodnjega tedna. Izrežite vsak recept prilepite ga v knjigo in potem skušajte sami narediti jed.

RECEPT ŠT. 10.

JUHA IZ ZELENJAVE.

- 1 skodelice Borden's Evaporated mleka.
- 1/2 skodelice nasekljane čebule
- 1 žlica masla
- 2 skodelici zrelijanega zelja
- 1/2 skodelice nasekljanega korenja
- 1 žlica sesekljane paprike
- 1 leaf
- 1 žlica sesekljane zelene (celery)
- 1 paradiznik
- 1 krompir
- 1 1/2 čajne žličke soli
- 1/4 čajne žličke popra, paprike in materine dušice (thyme)
- 2 žlici moke

Kako se naredi.

Zarumenite polovico skodelice sesekljane čebule v eni žlici masla, pridenite en kvart in pol vrele vode, dve skodelici zrelijanega zelja, polovico skodelice sesekljane korenja, 1 leaf, 1 žlico nasekljane paprike, eno žlico nasekljane zelene. Pustite da vre hitro kakih deset minut nato pustite vreti polahko za kako uro. Pridenite srednje velik krompir narezan na koščke, paradiznik in eno žličko in pol soli, četrtino žličke popra in vščip paprike in materine dušice. Kuhajte še eno uro dalj. Pustite, da je pokrov deloma odkrit tekom kuhanja. Deset minut predno servirate, zgostite z dvema žlicama moke, zmešane z eno skodelico Borden's Evaporated mleka.

THE BORDEN COMPANY
BORDEN BUILDING, NEW YORK

Hripavost

In kašelj sta zelo neprijetna simptoma. Da preprečite težje posledice vzamite

Severa's Cough Balsam.

ki prinaša zabeleženo in hitro pomoč. Imajte ga pri roki v hiši za vsako meseca.

Čena 25 in 50 centov.

Vprašajte po lekarnah.

Severov Almondah so leto 1922 je nastanjen. Doba se po vseh lekarnah zastoji, ali pišite nam.

W. F. SEVERA CO
CEDAR RAPIDS, IOWA

W. K. DRUG COMPANY EDINA SLOV. LEKARNA v Clevelandu.

Najboljša zdravila, točna postrežba.

St. Clair Ave. in Addison Rd.
JOHN KOMIN,
lekarnar.

DEBELI PRASCI

naprodaj prav z deželo.

Vse more in teže, hivi in drešerani. Nadzorovani od mesta. Se vam pripeljejo na dom. Najnižje cene. Pridite v ponedeljek ali četrtek in izberite svoje.

F. H. HEINZ,

stop 150 Shore Line, Willoughby bara, Phone Wickliffe 106-L. (Jan. 20.)

Dr. J. V. Zupnik,

ZOBOZDRAVNIK
6131 St. Clair ave., vagon 62. ceste nad banko.

Vhod samo na 62. cesti.

Sedem let med Slovence. Ob Knausovi dvorani.

Dr. W. L. Dembrow

ZDRAVNIK
naznanja divoritev urada na
ST. CLAIR AVE. YOGAL 71. ST.

Govori razne jezike.

Uradne ure od 5. do 8. zvečer in po dogovoru.

AKO HOČETE PRODATI svojo trgovino hitro pridite k nam.

The Realty Service Co.
600 Swerland Bldg. (x-143)

Za zanesljivo delo in točno postrežbo za plumberska in enaka dela pokličite

A. J.

BUDNICK & CO.

6703 ST. CLAIR AVE
Randolph 3289
Res. Nottingham 238-M

Odprto med tednom do 5. zvečer v soboto do 8. zvečer. (m.f.)

POMAGAJ SI SAM

do dobre, hladne pijače v gorkih dneh, pa ti ne bo treba piti, da je vedno slabše ne svetuje. Treba ni drugega kot kupiti najboljši

hmelj

brez katerega ne dobiš zadovoljivega okusa. Nadalje: najboljši

malt

katero oboje dobiš garantovano čisto in najboljšo vrsto pri tvrdki

PILSENER HOME

SUPPLY

(LOUIS KNAUS, lastnik)
3916 St. Clair ave. Cleveland, O.
CENTRAL 4694-K

...na nastane njen jok, ko se ... John poslavljati. Trpela ... se ljubca srca, in ko ... sprosila blagoslova starišev, ... hotel v temno noč. Se ... potem smo hranili spo ... na ta večer, saj so ga ma ... vedno močili s solzami. Sin ... pozabil očeta, ne matere, ... žene in otrok ter bratov. Prihajala so njegova pisma ... in darila, in včasih je poslal ... kako fotografijo. Vse to je bi ... la dušna hrana materi in oče ... tu. Bolj ko so se stariši stari ... li, bolj jim je bil John pri sr ... cu. Konečno je obljubil, da ... jih obišče. Storil je to, potem ... ko je svojo družinico spravi ... za seboj, dasiravno je bil ... takrat v največji potrebi. Rad ... je dal drugim več kot sebi. ... Ko sem ga jaz prosil, da bi ... šel v Ameriko, mi je storil ... uslugi, dasiravno je bil v ... težkem položaju, ker se je ... ravno vrnil iz Californije. ... Leta 1895 so oboleli oče. Stari ... si so bili 65 let. Pred smrtjo ... so si zaželeli slike Johna, in ... ko so jo dobili, so jo pritisni ... li na srce, potem pa mirno ... zasпали v Gospodu.

John je tedaj stanoval na ... dvorišču gostilne Mr. Klina, ... na 59. cesti in St. Clair. Imel ... je prav tisto noč spomin. ... Nekdo je hodil po hiši, on in ... soproga sta hodila in iskala ... tatu po vseh kotih hiše, pa ... zaman. John je slutil, da je ... to nekaj drugega. Čakal je ... poročila iz domovine, zapisal ... si je dan in noč tega spomina, ... in res je prišlo pismo, da so ... oče isto noč umrli. To zgod ... bico je John rad pripovedo ... val. Ko sem jaz prišel k nje ... mu, mi je vse to pripovedo ... val. S solzami v očeh je po ... slušal, kaj so oče zadnje tre ... nutke naročili. Oče so umrli ... dve leti prej, predno sem jaz ... prišel v Ameriko. Ostala mu ... je še draga mamica, kateri ... zopet ni nikdar pozabil. Ob ... vseh praznikih je peval pes ... mi, katere se je naučil iz ust ... svoje matere, in ako je imel v ... rokah čašo vina ali kos kru ... ha, je vedno rekel: "O, da bi ... ga mogel podati svoji materi. ... Kadar si mu kaj omenil o ma ... teri, je imel vedno solze v ... očeh. Tudi za nje je prišel dan ... slovesa, umrla je nekako ... pred svetovno vojno, v staro ... sti 83 let.

Pripovedoval mi je, tekem ... boleznih, da se snide z očetom ... in materjo. Smilil se mi je ... kot lastni oče. Bil je žrtev ... krute bolezni, katere po na ... ših sodbah ni zaslužil. Trpel ... je pa junaško in udano, uda ... no pogledujoč one, katere je ... tako ljubil. Bil sem priča pri ... njegovem drugem poslovlje ... nem trenutku, pri njegovi ... smrti, kjer so se mi ponovili ... spomini na prvo poslovljno ... noč. Tu je bil prizor, ki je se ... gal do srca. Zjutraj je prija ... zno prosil nekaj hrane in pi ... jače, in ko je isto s težavo ... malo povžil, je bilo kot bi ... počival. Dihanje je postalo lag ... lje, vedno bolj kratko do ... opolnoči, in proti jutru do 4 ... ure se je še komaj poznalo, ... da diha, ob 4.30 zjutraj pa ga ... ni bilo več med živimi. Smeh ... ljajoče je zginil v počitek, ka ... terega je zaslužil. Zapustil ... pa je tako dobre otroke kot ... je bil dober otrok sam, in ni ... čuda, da so ob njegovi smrti ... otroci občutili silno žalost, ... ki je dovolila smrt le zatega ... delj, da ga je rešila bolečin, ... katere je trpel. Atata pa ni ... kar ne bodo pozabili sinovi ... in hčere, niti rodoljubi in ... prijatelji.

Pozabil te ne bom jaz, ... dragi brat, ker sem te poznal ... po tvojem srcu in delovanju. ... Vem, da si srečen na onem ... svetu, da boš prosil za nas, ... saj se pa bodemo spominjali ... tebe vselej. Počivaj v slad ... kem miru, ti prvi naš brat, ... učenik in vodnik, si sicer bil ... reven, toda nad vse bogat, bo ... gastva si nam zapustil dovolj, ... ki ima veljavo pri Bogu in ... pri ljudeh.

V imenu ostalih tvojih ... bratov Jakoba in Matija, ži ... večega v domovini, kateremu ... si izročil zadnji pozdrav pred ... št. dnevi, ko sem mu sporo ...

čil o tvoji bolezni, živaja več ... ni rajski mir — in do svide ... nja nad zvezdami! Anton, ... tvoj brat.

Madžarski terorizem in na ... ši rojaki. Casopisje poroča o ... neusmiljenem terorizmu, ki ... ga izvajajo madžarske obla ... sti nad našimi rojaki v Bara ... nji. Pred nekaj dnevi je bilo ... zopet arctiranih več naših ... seljakov iz okolice Mohača. ... Seljaki so namreč sedeli v ... kavarni in prepevali nacio ... nalne pesmi. Ko so jih hoteli ... madžarski orožniki radi tega ... aretirati, so se ti upirali, ... sklicujoč se na svoje pravice ... kot narodna manjšina. Vse ... to ni pomagalo prav nič, bili ... so odvedeni v pečujške zapo ... re in poleg tega še pretepeni. ... Pečujško sodišče jih je obs ... dilo velezidaje.

Smrtna kosa. Iz Kranja se ... nam poroča, da je preminul ... v ponedeljek dne 10. decembra ... v gasilskih vrstah občine znani ... g. Anton Depolt st. v starosti ... 83 let. Bil je leta 1879 pri ... ustanovitvi gasilskega dru ... štva v Kranju in do smrti ... njegaj član. V zadnjem deset ... letju se vsled starosti ni več ... udeleževal aktivno gasilskih ... nastopov, nadomeščala pa sta ... ga z vso vnemo sinova, kate ... ra je vzgojil v požrtvoval ... nem gasilskem duhu.

Dar ljubljanske Kreditne ... banke v javne namene. Ljub ... ljanska kreditna banka je v ... kulturne namene darovala ... znesek 500.000 kron in sicer: ... 200.000 kron za Dečji dom, ... 200.000 kron za stavbeni ... fond za gradnjo poslopja Tr ... govsko akademije v Ljubljani, ... 50.000 kron za pospeševanje ... tujskega prometa in 50.000 ... kron za zgradbo Narodne ... galerije.

Misteriozen umor. V ... Dramljah na Štajerskem je ... prošli četrtek doslej neznan ... zločinec skozi okno ustrelil ... gostilničarja Mihaela Pod ... krajskega. Gostilničar je bil ... zadet v glavo in se je tako ... zgrudil mrtev na tla. Morilec ... je izginil brez sledu.

ZA KRATEK ČAS.

Pri vojaških vajah stoji ... pred nekim šotorom za stra ... žo Miha Stoj. Narednik mu ... naroči, kadar bo zagledal, da ... pride general, naj pokliče ... njega, narednika Nato gre ... v šotor. Čez črti ure pride ... ven in vpraša Miho, če še ... ni videl generala. "Ne," odvr ... ne straža. Narednik nekaj zag ... dnja in se vrne v šotor. Čez ... deset minut pride zopet vpra ... šat, če še ni generala in ko ... dobi isti odgovor kot prej, ... korenito zakolne in spet iz ... gine nazaj. Končno pride ... general. Vojak mu salutira ... in pravi: "Kje ste bili toliko ... časa, gospod narednik so že ... zelo jezni, ker vas od nikoder ... ni!"

Srečata se Miško Zlatorep ... in Juri Gorjanec. "Kako se ... ti kaj godi?" vpraša Miško. ... "Slaba je, slaba," odvrne ... Gorjanec, "tako kašljam, da ... celo ljubo noč ne zaspim." ... "Vidiš, tako-le naredi," uči ... ga Zlatorep, "zvečer snej ki ... lo kislega zelja, pa spij nato ... steklenico grenke vode. Ju ... tri gotovo ne boš več kašljal." ... Gorjanec se lepo zahvali za ... dober recept. — drugo jutro ... se spet snideta prijatelja. ... "No, kako je, ali še kaj kaš ... ljaja?" vpraša Miško. Oni pa ... odgovori kisló: "Si ne upam."

Marko Črnivec je bil svoj ... čas hud pijanec, da mu ga ni ... bilo enakega. Ker so ga imeli ... prijatelji radi, so ga pa kon ... čno prepričali, da pijača ško ... duje in Marko se je odvalil ... piti. Tle dni je pa spet začel ... in se vdal svoji grdi navadi. ... Vprašali smo ga, kaj je vzrok ... da ga je prevzela zopet stara ... strast, on nam je pa odgovori ... l: "Bil sem v gledališču pri ... Finžgarjevih "Razvalinah" in ... ko sem videl, s kako slastjo ... so tam pili šnops, postal sem ... žejen, da se nisem mogel več ... premagati. Šel sem pit in

zdaj pijem dannadan-in bom ... pil, dokler bom živ."

Ali bi potrošili ... 15 minut na leto ... če pomeni denar ... za vas?

Boosterji so nekaj velikega odkrili. To je Cleveland Trust ustanovnik arede — najnovejši, najbolj gotovi način, da pridete naprej. Nič truda, nič pisanja, nič stroškov.

Da začnete Novo leto prav, vprašajte danes za "ustanovniška sreča" v eni izmed 50 naših bank, ali pošljite priloženi kupon.

The CLEVELAND TRUST Club

1326 agilnih uslužbencev banke, ki ima več uročnikov kot vsaka druga banka v Ameriki. Premoženja nad \$180.000.000.

THE CLEVELAND TRUST CO. Euclid and E. 9th St.

Pošljite mi Cleveland Trust Ustanovniška Sreča.

Ime _____ Naslov _____

NAPRODAJ JE KORNER LOT, 50X 150 na Independence in Babbitt Rd. Polzeve se na 1774 E. 43rd St. Cleveland, O. (3)

POSEBNA PRILIKA. za Slovence ali Hrvate. Proda se poceni dobro ldoča grocerijska trgovina, ki trži za gotov denar \$500 tedensko. Okoli \$200 čistege ostanke mesečno. Kogar veseli ta obrt, se istega tudi navadi. Štiri stanovalne sobe, poceni prede. Cena \$2500, za nekaj se počaka. Pridite takoj po nadaljnja pojasnila na 984 Addison Rd. (2)

NAPRODAJ JE PEKARNA, pripravna trgovina tudi za creamery in delikatese. Vprašajte na 4732 Payne ave. Central 7451-K. (6)

SOBA SE ODDA za 2 fanta. 6408 St. Clair ave. (3)

NAPRODAJ JE RESTAVRANT in saloon. Se proda po nizki ceni. Jako dober prostor. Vprašajte na 5802 St. Clair ave. med 9:30 in 10:30 zjutraj ali zvečer med 4:30 in osmo uro. (2)

KONJ IN VOZ, s polno opremo je na prodajni 1806 Norwood Rd. (2)

ZAPOMNITE SI.

Poslušajte se pri Vaših denarnih posiljtvah vselej naše banke, katere slovi radi svojega točnega poslovanja in najnižjih cen ter ima najboljše in najzelo zveze s staro domovino.

VAŠI PRIHRANKI obrestujejo se s 4% letnimi obresti, ako jih vložite pri nas na "SPECIAL INTEREST ACCOUNT"

Sigurnost zagotovljena s najboljšimi ameriškimi bondi in z nadzorstvom DRŽAVE NEW YORK. Zajamčeno tudi točno in nezavlačljivo poslovanje v vseh bančnih poslih.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE.

Frank J. Lausche

odvetnik

Čez dan se oglasite na: 1039 GUARDIAN BUILDING

Ob ponedeljkih, sredah in petkih večer od 6:30 do 8, se oglasite na 6121 ST. CLAIR AVENUE Randolph 7510

FRANCES MILLINERY SHOPPE.

7027 SUPERIOR AVE. BLIZU ADDISON RD.

Priporočila rojakinjam svojo veliko izbero najmodernejših ženskih in dekliških klobukov, raznih šopkov in drugih potrebnih. Lepa izbira blaga po zmernih cenah. (1)

V priznanje hvalečnosti se na tem mestu zahvalim

DR. ALBERT IVNIK-U D. C. Slovenski Chiropraktor 5596 St. Clair Ave.

kateri me je ozdravil bolezni na želodcu, jetih in glavobola, da se sedaj počutim zopet zdrava in čvrsta. Ne morem najti zadostnega izraza v priporočilo rojakom do tega zdravljenja.

Miss MARY OSTIR 1387 E. 39th St.

French Line

HRITA VOZNIJA ZA JUGOSLAVIJO

ROCHAMBEAU ..... 9. Jan.
ROUSSILLON ..... 17. Jan.
PARIS ..... 17. Jan.
LA BOURDONNAIS ... 30. Jan.

Vsi ti imajo najboljšo ugodnost, kabine za dva, štiri in za šest oseb — z umivalniki. (4)

Mohar & Oblak,

6206 SUPERIOR AVE. PRVA SLOVENSKA PLUMBERJA

Pokličite nas, ako hočete dobro in poceni delo.

Cedar 2375 Hemlock 4737-B (v.1)

HIAA za 2 družini, trd les v tleh, 2 furneza, vse moderno, rent \$90 na mesec, se proda za \$8000. Garaža. Vprašajte na 1153 E. 148th St. v bližini Five points. (5)

TOM KLUN

Avtomobili za vse prilike. Tel. Princeton 1276-M. 1001 E. 6and Street Dobra postržba. (f. feb. 15.)

POZOR! Kupim harmonike, stare, ki niso več za rabo ali polomljene, najbodo kakoršne hočejo. Kupim jih tudi več, ne samo ene. Ponudbe na Fr. Smolek, 1133 E. 67th St. zadalj. (3)

NAPRODAJ JE RESTAVRANT in saloon. Se proda po nizki ceni. Jako dober prostor. Vprašajte na 5802 St. Clair ave. med 9:30 in 10:30 zjutraj ali zvečer med 4:30 in osmo uro. (2)

KONJ IN VOZ, s polno opremo je na prodajni 1806 Norwood Rd. (2)

NAPRODAJ JE PEKARNA, pripravna trgovina tudi za creamery in delikatese. Vprašajte na 4732 Payne ave. Central 7451-K. (6)

SOBA SE ODDA za 2 fanta. 6408 St. Clair ave. (3)

NAPRODAJ JE RESTAVRANT in saloon. Se proda po nizki ceni. Jako dober prostor. Vprašajte na 5802 St. Clair ave. med 9:30 in 10:30 zjutraj ali zvečer med 4:30 in osmo uro. (2)

KONJ IN VOZ, s polno opremo je na prodajni 1806 Norwood Rd. (2)

NAPRODAJ JE PEKARNA, pripravna trgovina tudi za creamery in delikatese. Vprašajte na 4732 Payne ave. Central 7451-K. (6)

SOBA SE ODDA za 2 fanta. 6408 St. Clair ave. (3)

NAPRODAJ JE RESTAVRANT in saloon. Se proda po nizki ceni. Jako dober prostor. Vprašajte na 5802 St. Clair ave. med 9:30 in 10:30 zjutraj ali zvečer med 4:30 in osmo uro. (2)

KONJ IN VOZ, s polno opremo je na prodajni 1806 Norwood Rd. (2)

NAPRODAJ JE PEKARNA, pripravna trgovina tudi za creamery in delikatese. Vprašajte na 4732 Payne ave. Central 7451-K. (6)

SOBA SE ODDA za 2 fanta. 6408 St. Clair ave. (3)

NAPRODAJ JE RESTAVRANT in saloon. Se proda po nizki ceni. Jako dober prostor. Vprašajte na 5802 St. Clair ave. med 9:30 in 10:30 zjutraj ali zvečer med 4:30 in osmo uro. (2)

\$10 preiskava z X-ZARKI samo \$1.00.

Ohranite si zdravje tekom celega leta.

Z X-zarki se lahko zasledi natančen vzrok vašega trpljenja. Odpravi vsako uganjevanje. Z X-zarki se vidi vaša notranjost kot vidite vaše oči zunanje predmete. Pove trenutno vaše stanje (z vidim kaj se godi v vaših notranjih organih. In s tem, da vidim vašo notranjost, vam jo lahko opišem kakor ste v stanu boriti se proti njej. Zdravniki in ranočinski vidijo potrebo, da se oskrbuje človeško telo v zdravju in boleznih. Jaz imam vse najkasejše električne iznajdbe, ki posnemajo naravo v najboljšeobsegu, ki povračujejo celicam njih normalno aktivnost. Slediš boleznih se vse hitro ozdravijo pri meni brez vsakih bolečin: želodčne, jetrne, ledvične in arčne bolesi, zabasnost, "flat-foot", revmatizem, povečane žile, debelost, vnetje sapnika, glavobol, vse kožne bolezni, izguba živčnosti in splošno oslabelost.

V ekstremnih slučajih krvnega zastrupljenja rabim slavno iznajdbo profesorja Ehrlicha, 606 (Salvarsan) in 914 (Neosalvarsan). Ne glede kaj je vaša bolezen in kako ste že obupali, ne obupajte popolnoma, pridite k meni. Moje osebno opazovanje raznih metod rabljenih v tej deželi in po evropskih klinikah skupno z 22 let izkušenj, mi daje veliko prednost v zdravljenju možnih in ženskih bolezni. Če je vaša bolezen neozdravljiva, Vam bom tako povedal. Če pa je ozdravljiva, vas bom ozdravil v najkrajšem času mogče. Pridite k meni z zaupanjem: Kar sem storil za tisoče ljudi, storim lahko tudi za vas. Moje cene so najbolj zmerne v celem Clevelandu za potrebo, katero prejmete. Zenske strežnice.

Dr. Bailey, "specijalist"

811 Prospect Avenue Cleveland, Ohio.

Mi govorimo slovensko in hrvatsko.

Uradne ure od 9:30 do 7:30, ob nedeljah od 10. do 1. popoldne.

Vzemite elevator all stopnjice ob vhodu v Standard gledišče do 3. nadstropja. (1)

PUJSKE in prešice, vsake debelosti dobite sedit pri meni. Nizka cena, fino blago. Pridite takoj! JOS. SMOLE, 6112 Glass ave. (4)

NAZANILLO. Vsem članom Slovenskega Lovskega Podpornega društva se naznanja, da je glavna letna seja sklenila, da bo društvo za leto 1923 zhotovalo dopolne ob 9. uri, namesto popoldne, in ravno tako tretjo nedeljo v mesecu, in ravno v isti dvorani, samo dopolne namesto popoldne. Torej bratje upoštevajte in pridite na sejo vsako tretjo nedeljo ob 9. uri dopolne, mesto popoldne. Z bratrim pozdravom HENRY KRANTZ, tajnik. (2)

NATIONAL DRUG STORE SLOVENSKA LEKARNA Vogal St. Clair ave. in 61st ceta. S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni.

OZGANILO. Članicam dr. Združene Slovence, št. 24. SDZ se naznanja, da bo zaradi seilitve tajnice Josephine Posh, pobirala assessment Elizabeta Matko na 14815 Hale ave. vsakega 24. v mesecu. TAJNICA. (x-ist Mo.)

VABILO. Kdor ima namen pristopiti k dobri podporni organizaciji, naj pristopi k društvu ev. Janeza Kratnika, št. 37. J. S. K. Jednote. Društvo je eno izmed največjih v Clevelandu, enako je Jednota ena najmočnejših in na solidni podlagi. Zadnji mesec je dobila dovoljenje za poslovanje v državi Ohio, česar nima vsaka podporna organizacija. Društvo ima pravo pristopnino do Novega leta. Za pojasnila se obrnite na JAMES DEBEVEC, tajnik 6119 St. Clair ave. (x)

F. R. SCHMID

Vsa plumberska dela, popraviljanje cevi in kanalov. Naše delo je trpežno in cene nizke.

1128 E. 66th ST.

PRIPOROČILO. Slovencem naznanjamo, da še vedno barvamo vsakovratne avtomobile po vašem okusu, točno, garantirano delo po zmernih cenah. Se priporočamo slovenskim lastnikom avtomobilov. Kadar hočete vaš avtomobil prodati, zamenjati ali ga kupiti, oglasite se pri nas, dobite pošteno in zanesljivo postržbo.

A. Korošec, 1063 ADDISON RD. Princeton 701-L. Randolph 5464-R. (1)

Delavci dobijo stalno delo skozi celo zimo. The Union Salt Co. Addison Rd. in New York Central R. R. (2)

Poceni se proda ena postelj, Z peči na plin in ena na premož, dva dreserja. Oglasite se na 1153 E. 148th St. zgoraj, blizu Five Points. (5)

V NAJEM SE ODDA 5 sob mirni družini. 6307 Carl ave. zgoraj. (2)

Edini slovenski Elektro-tehnik v Ohio

Električni pralni stroji, vacuum cleaners, svetilke in električne priprave. Napeljava električnih žic v novih in starih hišah. Delo prekratno, cene zmerne.

PERMEE ELECTRIC CO.

Randolph 626 6303 ST. CLAIR AVE.

NAZANILLO

Cenj. občinstvu uljudno naznanjva, da sva prevzela GROCERIJSKO TRGOVINO IN MESNICO na 17409 E. 175th St. in Waterloo Rd. V zalogi imamo najboljše blago po nizkih cenah. Prijazna domača postržba.

Joseph Zimerman in Sin

Po najnižjih cenah.

dobite pri nas sedaj vse potrebščine za moško, kape, klobuke, kraje, spodnje perilo, naravnike, svrtnice, gotove obleke in suknje, vedno moderno in po jako zmernih cenah. Izgledujem obleke po meri, garantirano da pristojte, po jako zmernih cenah.

JOHN GORNIK

KROJAČ IN TRGOVEC Z VSO MOSKO OPRAVO. 6217 St. Clair Ave.

SOKOLI

imajo Plesni Venček v soboto zvečer, 6. januarja 1923, V SEVER-KRAŠOVEC (GRDINA) DVORANI

"Kdor je Sokol, ta pride; a z njim najmanj dva prijatelja."

Vabi dr. SLOVENSKI SOKOL.

Naznanilo in Priporočilo!

OTVORITEV NAŠE NOVE mesnice

na 6414 St. Clair Ave.

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da bom odprl v soboto dne 6. januarja MESNICO prve vrste. V zalogi bom imel vsake vrste sveže in suho meso, kakor vsakovratne klobase, itd. po najnižjih cenah. Zatoraj se uljudno priporočam vsem Slovencem in Hrvatom, našim znancom in prijateljem, našim starim in novim odjemalcem. Se vam že vnaprej zahvaljujem za obilen poset.

Naročila se pripeljejo na dom.

Anton Ogrinc,

6414 St. Clair Ave.

VAS KOT

PRIPOVEST

VIII.

Strašno dolgočasno je postalo sedaj v našem Kotu. Prišlo je pusto jesensko vreme. Sive megle so se vlačile ob gori, in nebo so zagrinjali gosti oblaki ter branili solničnim žarkom od zemlje. Včasih je jeseni lepo, lepše nego po letu, kajti vročina je pojnjala in zrak je mnogo prijetnejši. To leto ni bilo tako. Ves mesec vinotok je deževalo, in začetkom listopada je celo sneg zapadel, pač mnogo prezgodaj.

Anica in Metka sta bili sedaj popolnoma na hišo navezani. Sicer tudi po letu nista kdo ve kako okrog hodili, a vendar sta imeli vsaj toliko razlike, da sta včasih na polju delali. In koliko je precej kratkočasnejše, ako se le na vrt stori kaka stopinja. Sedaj niti tega ni bilo mogoče. V taki, od človeškega prometa oddaljeni vasi, kakor Kot, so ljudje po zimi, kedar zapade sneg, res kar odrezani od drugega sveta. Poštnega pota ni nikjer, in v celni sneg gaziti tudi ni nič prijetnega.

Druga leta je že se bilo po zimi, ko sta bila še Jernej in Marko doma. Prišla sta vsak dan nekoliko k Mravljevim pogledat, in tisti čas je vselej nekako hitro minil, kedar se je z njima kramljalo. Sedaj pa ni bilo žive duše pod streho. Grabež tudi ni rad hodil z doma, a tudi Veseljak je nekega časa sem izogibal Mravljeve hiše. Najbrž se je bal, da bi ga Mravlja ne vprašal, kako in za koliko se je zavaroval. Na tako vprašanje bi mu bilo seveda jako neljubo odgovorjati, in zato je rajši čakal, da se vse to nekoliko pozabi.

Sicer so bile zadnji čas razmere med Mravljevimi in Markom in Jernejem nekoliko napete, toda ni dvojbe, da bi se bilo čez zimo vse to poravnalo. Prej ali slej bi bila že zopet oba prišla, in preganjali bi si bili dolgočasne zimske ure, kakor vsako leto poprej. In če bi tudi ne bila prihajala vsak dan, že to bi bilo za Anico in Metko nekoliko tolažbe, da bi ju bili vsak dan, če tudi le od daleč, vsaj videli. Človek tako težko pogreša koga, ki se je navadil nanj! In ko bi se vsaj kaj zvedelo, "kako se jima godi po svetu. Popraševali sta večkrat pri Grabeževih in Veseljakovih, ako jim še nihče ni kakega pisma prinesel, a niti Marko, niti Jernej ni bil še nič sporočil. Tako sta ubogi deklici zapušteni sedeli dan na dan pri šivanju ter povešali glavici, ne da bi kaj dosti govorili druga z drugo. Pa mislili sta tem več, Metka itak nikdar nič huda ni bila na Marka, ampak udala se je bila le očetovi volji. Ni se tedaj čuditi, da je pogostoma nanj mislila in se ga tudi spominjala v molitvi. Večkrat je čula že praviti, kako hudo se vojakom godi zlasti prvi čas, in večkrat se ji je revež v srcu smilil, ko si je tako v svoji domišljiji slikala, koliko trpi.

Pa tudi Ana, ki je bila nekega časa res huda na Jerneja, ker se je bil tedaj tako napil, postala je drugačna. Odpustila mu je bila, kajti čim delj je premišljala, tem bolj se ji je dozdevalo, da to vendar ni bil tako velik pregrešek. Tedaj seveda, ko je zvedela, kako se je bil napil, bila je hudo nevoljna, ker je mislila, da se je nad njim zmotila. Zdaj pa ji je prišlo marsikaj na misel, s čimur ga je opravičevala. "Navajen ni bil vina," rekla je sama pri sebi, "pa ga je premagalo." Čutila je sedaj, da je bila pretrda z

njim, ko ga je tako odvrnila od sebe, in žal, ji je bilo. Uverjena je bila, da se ne uresniči očetova bojazen, da bi utegnil Jernej odsej posnemati svojega očeta.

Listopad se je bližal že svojemu koncu, a od nobene strani še ni bilo nikakega poročila. Marko je imel od začetka res toliko opraviti, da še misliti ni mogel na pisanje. Ko bi ne bil pri konjkih, bilo bi morda šlo, a pri dragoncih, tu ni zadosti, da čediš in snažiš v jednemr sebe ampak skrbeti je treba tudi za konja. Starejši vojaki na mlajše pa še rajši pritisakajo. Delajo jim kolikor mogoče sitnosti, zlasti pa, ako jim ne plačujejo v jednemr za pijačo. In tega Marko ni mogel storiti. To, kar mu je bil dal oče s seboj, bilo je tako ubogo malo, da je bilo kmalu porabljeno. Zato je moral več trpeti, kakor marsiktereja kočarja sin, ki je imel boljšega očeta kakor on. Da bi bil pa vedno domu pisaril po denar in pri tem še Bog ve kako lagal, kakor so drugi delali, tega ni hotel. Ne le zaradi tega, ker ni imel dosti upanja, da bi se bil oče omeščal, ampak tudi nekoliko preponosen je bil. Nikogar ni rad prosil in svojega očeta morda še najmanj. Rajši je delal in se trudil, da je pot curkoma z njega lil, kakor da bi bil prosil za denar in si s podkupovanjem lajšal delo. "Če oče nimajo toliko srca do mene," mislil je sam pri sebi, "da bi se sami spomnili, kaj mi je treba, naj ostane pa tako!" A bridko pa mu je bilo pri tej misli.

Še manj priložnosti nego Marko je morda Jernej imel pisati. Sredi velikanskega gozda, več ur hoda vstran od vsakega človeškega bivališča je pač težko priti do pisanja. Niti peresa, niti črnila in papirja ni bilo ondi dobiti. Drvarji sploh nimajo navade, da bi pisarili domu, in njih družine so tega že navajene, tako da od njih pisma tudi ne pričakujejo ne. Še prestrašili bi se morda doma, ako bi jim prišlo kako pismo, ker bi si mislili, da jim ne prinese nič dobrih novic. Mati Jernejeva bi bila seveda rajši imela, da bi ji bil sin kaj sporočil o sebi; zato ga je tudi prosila pri odhodu, da naj piše. A ker tega storil ni, tolažila se je s tem, da nima prilike, in da tudi noben drvarjev iz bližnjih vasij, kjer je včasih poprašala, ni bil še nič pisal.

Tako se je bil približal že božič, in v Kotu niso še nič vedeli niti o Marku, niti o Jerneju. Nekega dne pa se kar nepričakovano zgleda pismonoša z bližnje pošte, ki je tudi po stranskih vaseh raznašal pisma, kedar je katero prišlo, pri Grabežu. Ta se je jezil, da je moral pismonoši plačati za pot pet novičev, in niti mislil ni na to, da bi moglo biti pismo od sina. Ker sam ne pisati, ne čitati ni znal, poda se s pismom k Mravljevim.

"I kdo mi pa to pisari!" reče, pismo tja pomoliviš in še vedno nevoljen, da je moral plačati od njega. Metki pa je precej nekaj v srcu dejalo, da to pismo ne more od nikogar drugega biti, kakor od Marka. Brž poseže ponje in že na naslovu spozna Markovo pisavo.

"Od Marka je!" vzklikne z glasom, kareremu se je poznalo, kako razburjena je. "Od koga pa naj bi bilo drugega," reče Mravlja, kteremu ni bilo ljubo, da je hči vpriči Grabeža kazala toliko veselja nad tem pismom.

"A, od Marka," reče sedaj

Grabež, ne da bi ga bilo kaj sram, da se že prej ni spomnil sina. Toda moramo biti pravični in omeniti moramo, da je tudi on občutil nekoliko veselja, da mu piše sin. Tudi za tistih pet novičev mu sedaj ni bilo več tako žal, ki jih je bil moral dati pismonoši. Vsi so bili radovedni, kaj piše Marko. Metka odpre pismo in jame, potem ko ga je bila po tihem že vsega prečitala, čitati na glas. A v pismu ni bilo ravno nič posebnega. Pričakovali so, da bo de tožil, kako mu je hudo, kako ga trpinčijo, kakor je to navada, da pisarijo vojaki domu, a o vsem tem ni bilo ničesar v Markovem pismu. Opomnil je pač, da mu je od začetka šla trda, da vsled obilnega opravka doslej ni utegnil pisati, a pristavil je tudi, da se je sedaj že privadil, in da se mu odslej več ni bati hudega. Da je na koncu pisma naročil očetu pozdrave tudi za Mravljeve, to je samo ob sebi umevno, kakor tudi to, da Metke posebej ni omenil. Kaj takega deklica tudi pričakovala ni in vesela je bila, da jih sploh ni pozabil. Tudi potem še, ko je bila pismo prečitala že do konca, držala ga je še vedno v roki in še vedno je zrla vanje, kakor da bi se ne mogla ločiti od ljubih vrstic.

"Sedaj pa glej, Grabež, da mu za božič kaj pošlješ!" reče po kratkem premolku Mravlja.

"Grabeža se poloti kašelj, kakor vselej, kedar mu je kaj neprijetnega priletelo na uho. Trpelo je nekaj časa, dokler se ni odkašljaj, potem pa reče:

"Saj mu ni nič hudega! Nič ne piše, da mu naj kaj pošljem."

"Ravno zato, ker ne piše, pošlji mu! Meni baš to tako dopada," reče Mravlja, "da ne toži in moleduje tako, kakor to delajo drugi, ki so pri vojaki. Vidi se, da je fant možki. Da bi ne potreboval, tega se ni bati. Kdaj je vojak tako preskrbljen, da bi mu ne prišel denar prav! Saj ne rečem, da mu pošlji dosti na enkrat. Boljše je, ako mu pošlješ večkrat, pa po malem. Jeden petak pa mu sedaj moraš precej poslati. Kar odpišimo mu. Saj ti tako ne znaš pisati, in da ne bi hodil drugam, naj pa jedna naših deklet piše."

Mravlja je vedel, če Grabeža sedaj izpusti, da Marko ne dobi ne denarja, ne odgovora. Zato je tako naganjal. Grabeža pa je bilo malo sram, da bi ne bil sinu čisto nič poslal, ko so ga tako silili. Privoli tedaj na vse zadnje v to, da mu pošlje tri goldinarje.

"Zadosti ima za enkrat!" reče. "Pa še drugo pot kaj!" Metka pa je bila med tem že vse pripravila, kar je za pisanje potrebno: papir, pero, in črnilo, in čakala je le, da ji začne narekovati. Od vseh stanij so ji dopovedovali, kako in kaj zapíše, a ona, prebrisana, kakor je bila, zapisala je marsikaj malo drugače in lepše, kakor so ji vedeli. Sklenila pa je pismo bližje tako, kakor Marko svoje. Pozdravljaj ga je seveda najprej oče, potem pa tudi vsi Mravljevi. Da bode poznal njeno pisavo, vedela je in tudi tega se ni bala, da bi njenih posebnih pozdravov ne čital iz teh vrstic.

(Dalje prihodnjič)

AMERIKANEC SODI ZA JUGOSLOVANE.

Dunaj, 3. jan. Albert Washburn Child, ameriški poslanik v Rimu, bo glasom dogovora med Avstrijo in Jugoslavijo imenovan razsodnikom v preprih, ki jih ima Jugoslavija z Avstrijo.

NAZNANILO.

Dr. Glas Clev. Delavcev št. 9. S. D. Z. je na letni seji podaljšalo prost vstop v društvo za dobo 6 mesecev. Kdor rojake želi pristopiti v dobro društvo in želi močnejši organizaciji SDZ, naj se oglasi pri društvenih uradnikih za nadaljnja pojasnila. Letos praznuje društvo 10 letnico obstanka. Sklenjeno je bilo, da vsak član daruje 50c v društveno blaginjo meseca februarja, mesto da bi se vršila veselica. Toliko v naznanilo članom. Leopold Novak, tajnik, 1089 E. 60th St.

'NIČ MLEKA, NIČ MOŽA'

Special C. Houston Goudias Izdajatelj "The Forecast", ameriški magazin za hrano, ustanovitelj "The Forecast School of Cookery", direktor "The People's Home Journal".

Mot je nevarno. Šešavci se bitja, katerih prva hrana je mleko, in katerih vse živino bitje je na podlagi to čudovite pijače.

Mleko je edini naravni produkt, ki je narejeno samo za žive. Vse drugo kar pijemo ali uživamo ima enega ali več vzrokov za obstanek. Edini vzrok za mleko je, da vzdržuje življenje. Torej mora mleko imeti prvo mesto, kadar se govori o hrani.

Brez mleka bi mož ne mogel živeti. Naj se posušijo materina prva, vime na pri kravah ali kozah, in tekem ene generacije bi človeštvo izumrlo na svetu. Toda vzemite vstran katerokoli hrano, in dokler imamo mleko, bo človeštvo živelo.

Mleko je hrana, ki pomaga novorojenčku, da živi, hrana, ki se asimilira lahko vsakemu človeku v vseh okoliščinah. To je pravi sok življenja.

Čisto mleko je največji blagoslov človeštva. Nečisto mleko pa največje prokletstvo. Vse mleko se mora varovati, ko se producira na najbolj skrbni način, da se ohrani kot blagoslov, ne kot prokletstvo.

Da upoštevate to, dovornimo je ena največjih svetovnih dolžnosti. Tako temno je ta hrana združena z življenjem, da v začetku svoje produkcije privlači iz atmosfere nečiste črede, ki kakaj, da dobijo dobrega vzgojišča. Razven če ne uporabimo vsake previdnosti, ki je znana moderini znanosti, se ta vrelc življenja v par urah lahko spremeni v sredstvo bolezni, trpljenja in smrti. Preskrbeti mleko, ki je skoro absolutno čisto, je skoro nemogoče, toda

Borden's Evaporirano mleko je čisto kmečko mleko z vso smetano. Vsa skrb se daje temu mleku, da pride do vas garantirano čisto. Vaš grocer ima veliko zalogo za vas. Naročite več kant od njega danes.

Tiskano z dovoljenjem "Forecast" January 1921
Copyright, 1920 by C. Houston Goudias.

SOBA SE ODDA v najem, elektrika in kopalnice. 1043 E. 71st St. zdolej. (3)

POOL ROOM s cigarami, sladko in kisel pijačo, 4 sobe s pohištvom se proda poceni. 6221 St. Clair ave. (4)

POZOR ROJAKI!

Lepše priložnosti se ni bilo za one rojake, ki niso še pri nobenem ali samo pri enem društvu, da pristopijo sedaj, kajti ne ve se kdaj človeka čaka nesreča. Društvo Primož Trubar, št. 126 S. N. P. J. je na svoji letni seji objavilo za nova kandidata vstopnino za 6 mesecev. Toda kdor želi pristopiti, naj se čaka, ker se ne ve dneva ne ure, kdaj ga zadene nesreča. Pristopite prej ko vam je mogoče, ker društvo daje pristopnino in zdravniško preiskavo prosto, poleg tega pa še \$1.00 nagrade za vsakega novega člana in članico. Enako je za otroke, prosta pristopnina in zdravniška preiskava ter 25c nagrade, in ako jih pa eden več vpiše, dobi posebno nagrado. Društvo je na dobri finančni podlagi ter vlada pri društvu red in mir, spet da k največji in najmočnejši slovenski podpori organizaciji ki posluje po vsej Ameriki in Canadi. Za pojasnila se obrnite na predsednika Anton Abram, 1225 E. 72nd Pl. in na tajnika John Gabrenja, 1130 E. 9th St. Seje se vrše vsako 3. nedeljo dopoldne ob 9. uri v S. N. Domu.

PRESERJI

Izučeni likarji za deške bluze in srajce dobijo takoj delo. Tudi začetniki se lahko oglašijo. Dobijo plačo, ko se učijo. Štatio in lahko delo, zračne, jasne delavnice. Schaffner Brothers, 1013 Oregon ave. blizu E. 9th St. severno od Superior ave. (3)

V NAJEM SE DA HIŠA s 5 sobami, v slovenski naselbini. Vprašajte na 1192 E. 61st St. v trgovini. (4)

SVOJ GOSPODAR ste ako ste v svoji hiši, od kjer vas nihče ne vodi. Oglasite se za dobro hišo pri A. F. LUCIĆ, Real Estate, 1174 Addison Rd.

SOBA SE ODDA v najem za 1 ali 2 fanta, elektrika in kopalnice, gorkota, poseben vhod. 983 E. 76th St. (2)

NAPRODAJ JE TRGOVINA, pool room in trgovina s cigarami. Proda se po nizki ceni. Izvrstna trgovina, ki fino trguje. 7. biljardnih miz. Vprašajte na vogalu 75. ceste in St. Clair ave. (2)

LAČE SE ŽENSKA za hišna opravila. Dobra plača za pridno žensko. 4714 St. Clair ave. (3)

CUNARD

ANČER V JUGOSLAVIJO 9 dni

Priporočam se za izvajitev vseh plumberskih del. Garantirano, trpečno delo po vedno nižjih cenah kot drugje.

FRONT SOBA SE ODDA. Gorkota, elektrika in kopalnice. 1085 Addison Rd. (3)

V NAJEM SE DA SOBA za 2 fanta. Gorkota, elektrika in kopalnice. Mr. Luzzner, 6414 St. Clair ave. (3)

OPREMLJENA SOBA SE ODDA v najem. 5200 Luther ave. (3)

SOBA SE ODDA v najem za 1 ali 2 fanta. Kopalnice. 1148 Norwood Rd. (4)

OGLAS!

Društvo Slovenec, št. 1. SDZ je na redni mesečni seji podaljšalo prost vstop za nove člane za nadaljnje 3 mesece.

Ker je že zdravniška preiskava brezplačna, se torej ruka nudi vsakemu zdravemu rojaku izredna prilika, da lahko postane član našega društva z malimi stroški.

Da je društvo Slovenec eno najbolj priljubljenih društev, naj bo dokaz, da šteje nad 400 članov in skoro 200 otrok v mladinskem oddelku.

Objednam se apeliraj na društvene člane, da upoštevajo ta sklop, ter upeljuje čim več novih članov.

Natančnejša pojasnila daje JOHN ZNIDARSIĆ, tajnik, 6617 Schaefer ave. (tri jan. 5.)

Preženite bolečine! Okorelo ramo, otrpnela noga, nastojen sklep, vse to spremlja BOLEČINA. Toda vdrigite noboljšo PAIN-EXPELLERJA.

Nick Davidovich, SLOVENSKI PLUMBER. Trgovina: 15894 Waterloo Rd. Bus. Tel. Eddy 7122. Stanovanje 15893-5 Parkgrove a. Res. Tel. Eddy 9157-R. (f)

SOBA SE ODDA s kopalnicem za 1 ali 2 fanta. 1148 Norwood Rd. (6)

Preženite bolečine! Okorelo ramo, otrpnela noga, nastojen sklep, vse to spremlja BOLEČINA. Toda vdrigite noboljšo PAIN-EXPELLERJA.

PAIN-EXPELLERJA. Na bolelo površino, in bolečina bo hitro izgnila. Pain-Expeller je bolečina sta si smatrn zdravilo. Dobite še danes v katerikoli lekarni, 35c, in 70c. Glejte, da bo na vašo roko tvornika znamka ELDORF. Zavržite vse ponaredbe!

F. AD. RICHTER & CO. 124-124 South 4th St. Brooklyn, N. Y.

\$130,000

The Slovenian National Home Company

(Slovenski Narodni Dom) Cleveland, Ohio

20 letni zlati bondi, zagotovljeni z 7% prve vknjižbe.

Datirani 15. dec. 1922

Zapadejo 15. dec. 1923

Pol-letne obresti (15. junija in 15. decembra) plačljive v The Otis Safe Deposit Co., Cleveland, Ohio. Kuponski bondi v vrednosti \$1000, \$500, in \$100. Za registriranje le principalom. Plačljivi v celoti ali deloma na katerikoli interesni dan, na 30 dni naznanilo, par poleg en četrt procenta za vsako leto, ko se niso zapadli.

Interes se plača brez odbitka normalnega zvezinega dohodninskega davka do 2%.

The Cleveland Trust Co., Trustee

Mr. Frank Somrak, predsednik družbe, je v pismu do nas, sestavlil sledeča dejstva glede družbe in teh bondov:

DRUŽBA: The Slovenian National Home Company je bila organizirana 1914 po postavih države Ohio, kot stavbinska družba za slovenska društva v Clevelandu in okolici. Družba reprezentira danes 46 društev, s skupnim članstvom 40.000.

LASTNINA: Družba lastuje parcelo zemlje s površjem 47.000 kvadratnih čevljev na severovzhodnem vogalu St. Clair ave. in E. 64th St., Cleveland, Ohio, s frontom 210 čevljev na St. Clair ave., 187 čevljev na E. 64th St. in 100 čevljev na Addison Rd. (East 65th Street), s približno isto doljino vsehsozi. Na tem posestvu je že več poslopij in avditorij, katerega sedaj rabijo društva, in ki se ne bodo odstranila, in od katerih bo družba še znanprej dobivala dohodke. Družba sedaj postavlja na St. Clair frontu poslopje iz opeke in jekla; dvoje nadstropij in klet, s površino 20.169 kvadratnih čevljev, ki se bo raztezalo 185.6 čevljev po Avenue. V priložnosti bo sedem prodajnih glavna dvorana in balkon s 1200 sedeži; gledališki oder, z oblačilnicami in šek sobami. Klet bo imela 11.000 kvadratnih čevljev v prostora, za shrambo blaga iz prvega nadstropja, in 6196 kvadratnih čevljev za obednico in zborovalno dvorano. V drugem nadstropju bo, poleg balkona avditorij, 11.000 kvadratnih čevljev, ki se razdele med štiri urade, studio, dvoje večjih društvenih dvoran, knjižnico in sobo za tajnika. Pričakuje se, da bodo prodajalne pripravljene za trgovino tekom šestih mesecev, in da bo novo poslopje dogotovljeno tekom enega leta.

VARNOST: Ti bondi so, po mnenju odvjetnika, zagotovljeni z zapro prvo vknjižbo na zemljišče in naprave kot zgoraj omenjeno in na poslopje, ki se postavi.

Vrednost zemlje s sedanji napravami	\$ 93.791
Preračunjena vrednost novega poslopja	\$212.836
Skupna vrednost sigurnosti	\$306.627

Izdaja bondov je manj kot 43% posejila.

DOHODKI: Preračunjeno je, da letni čisti dohodki novega poslopja in sedanjih poslopij so bistveno večji kot se zahteva za letne obresti in za plačilo na principal, ki je potrebno, da se zbrile vsa izdaja bondov, ko zapade. Za uporabo trgovskih prostorov v poslopiju se je prejeto že precejšno število prostev.

Pričenši s 15. junijem, 1924, pričnejo prihajati mesečna vplačila "sinking fund" v Otis Safe Deposit Co., fikalni agentje, v svotah, ki izplačajo vso izdajo, ko zapade. Denar v "sinking fund" se uporabi za nakup bondov na odprtem trgu do svote, kakor se zahteva za vpoklic, ali da se vpokličejo bondi za redempcijo.

SPLOŠNO: Pogodba je narejena za mesečna plačila v Otis Safe Deposit Co. fikalni agentje, dovolj velika za eno šestino pol-letnih obresti in zahtev sinking fund. Vsa svota te izdaje se uporabi za gradbo poslopja. Zavarovalnina za polno svoto zavarovalne vrednosti bo v moči. Naredile se bodo pogodbe za dovolj veliki surety bond, da se poslopje dokonča prosto in čisto vseh bremen.

OCENITEV VREDNOSTI: Zemljišče je bilo precejeno od The Sweetland Company, Cleveland, Ohio, načrti in proračuni za poslopje so bili izdelani od Mr. M. Satkovic, arhitekt in inženir, in to je potrjeno od bankirjev W. S. Ferguson Co. posvetovalni inženirji, Cleveland. Vse postavne točke združene z izdajo teh bondov so pod nadzorstvom G. B. Bulkeley, Hauxhurst, Jamison & Sharp, za kompanijo, in Richard Engle Esq., za bankirje. Mi nudimo te bonde, ko bodo izdani in nam izročeni, podvrženi postavnemu odobrenju.

Cena: Par in skupaj z interesom 7%

OTIS & CO.

216 SUPERIOR AVE. N. E. CLEVELAND

Statistika in izjave kot so priobčene zgoraj, do čim niso garantirane, se smatrajo od nas, da so zanesljive.